

Circulaire nr. Ci.RH.332/621.312 (AAFisc Nr. 13/2013) dd. 23.04.2013

*Personenbelasting
Belastingstelsel van het aanvullend pensioen
Aanvullende pensioenbijdrage
Aanvullend pensioen
Bedrijfsleider
Zelfstandige
Werknemer*

Schematisch overzicht van het taxatiestelsel dat van toepassing is op aanvullende pensioenen van werknemers, bedrijfsleiders en zelfstandigen. - Bijwerking na Programmawet van 22.6.2012.

Aan alle ambtenaren.

Met de Programmawet van 22 juni 2012 (BS 28.6.2012) werden in de inkomstenbelastingen volgende fiscale maatregelen inzake aanvullende pensioenen getroffen:

- de invoering van een **fiscaal sanctiemechanisme voor het niet naleven van de aangifteverplichting aan de gegevensbank "Opbouw aanvullende pensioenen"** (Sigedis) van de in het koninklijk besluit van 25 april 2007 tot uitvoering van artikel 306 van de Programmawet (I) van 27 december 2006 (BS 16.5.2007) opgesomde gegevens met betrekking tot aanvullende pensioenen.

Voormeld fiscaal sanctiemechanisme bestaat erin dat

- de vanaf 1.1.2013 betaalde bijdragen en premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92)

en

- de vanaf 1.1.2013 betaalde of toegekende pensioenen, renten en toelagen als bedoeld in artikel 60, WIB 92

slechts als beroepskost kunnen worden aangemerkt indien is voldaan aan voormelde aangifteverplichting (1).

(1) *Voormelde wijzigingen werden respectievelijk in de artikelen 59, § 1, eerste lid en 60, WIB 92 aangebracht (art. 62 en 63 van de Programmawet van 22.6.2012).*

In het kader van een intensievere controle op de inning van de sociale bijdragen op aanvullende pensioenbijdragen (en de door de artikelen 24 tot 34 van voormelde Programmawet van 22 juni 2012 ingevoerde bijzondere sociale zekerheidsbijdrage voor aanvullende pensioenen) wil de regering deze data over de aanvullende pensioenen (zoals ingezameld door Sigedis) systematisch kruisen met de gegevens van de RSZ. De databank kan evenwel ook worden gebruikt voor andere controles, zoals bv. de controle op de 80%-regel inzake inkomstenbelastingen (Kamer, Doc. 53, 2198/001, blz. 36).

Het artikel 116, 5° van voormelde Programmawet van 22.6.2012 voorziet in een verhaalrecht voor de schade die zou zijn geleden als gevolg van voormelde sanctionering;

- de **wijziging van het belastingstelsel** dat van toepassing is op de kapitalen en afkoopwaarden van collectieve aanvullende pensioenen en bepaalde individuele aanvullende pensioenen die werden gevormd door werkgeversbijdragen of bijdragen van de onderneming (zie het als bijlage toegevoegde schema I., C, 1, b).

Voormelde wijzigingen houden in dat het belastingtarief dat van toepassing is op de aanvullende pensioenen van de tweede pijler, opgebouwd met bijdragen van de werkgever, wordt verhoogd wanneer ze vóór de pensioenleeftijd worden betaald of toegekend. Deze maatregel ligt in de lijn van de verhoging van de minimale pensioenleeftijd tot 62 jaar en heeft als doel om het langer werken te stimuleren (Kamer, Doc. 53, 2198/015, blz. 5);

- de **invoering van een afzonderlijke aanslag** op het totale bedrag van de voorzieningen die zijn gevormd in uitvoering van aanvullende individuele pensioentoezeggingen ten voordele van werknemers en bedrijfsleiders en bestaan op het einde van het laatste boekjaar met afsluitdatum vóór 1.1.2012 (2).

(2) Artikel 66 van de Programmawet van 22.6.2012.

Deze maatregel heeft tot doel om het aanleggen binnen de onderneming van provisies voor aanvullende pensioenen te ontmoedigen.

Voormelde afzonderlijke aanslag wordt samen met de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting of de belasting van niet-inwoners voor aanslagjaar 2013 ingekohierd en wordt niet aangemerkt als beroepskost;

- de vervanging van het eerste en tweede lid van artikel 515septies, WIB 92 en de invoering van artikel 515novies (zie het als bijlage toegevoegde schema I, B).

Voormelde bepalingen zorgen ervoor dat de **overdrachten** van de pensioenkapitalen, die zijn gevormd via een **bedrijfsleidersverzekering**, naar een individuele pensioentoezegging bij een verzekeringsonderneming, verzorgingsinstelling of een instelling voor bedrijfspensioenvoorzieningen in het rechtstreeks voordeel van de bedrijfsleider, onder bepaalde voorwaarden, niet als een belastbare toekenning van een aanvullend pensioen worden beschouwd.

Hetzelfde geldt mutatis mutandis voor de overdrachten van pensioenkapitalen die zijn opgebouwd via **interne pensioenvoorzieningen** naar een individuele pensioentoezegging bij een verzekeringsonderneming, verzorgingsinstelling of een instelling voor bedrijfspensioenvoorzieningen in het rechtstreeks voordeel van de werknemer of bedrijfsleider.

Onderhavige circulaire beoogt door middel van de als bijlage toegevoegde schema's een bondig overzicht te geven van het belastingstelsel dat na de inwerkingtreding van de door de Programmawet van 22 juni 2012 aangebrachte wijzigingen van toepassing is op de bijdragen of premies en uitkeringen van aanvullende pensioenen van werknemers, bedrijfsleiders en zelfstandigen. Deze circulaire is derhalve een actualisering van de bij de circulaire Ci.RH.332/604.868 van 3.11.2010 reeds gepubliceerde schema's.

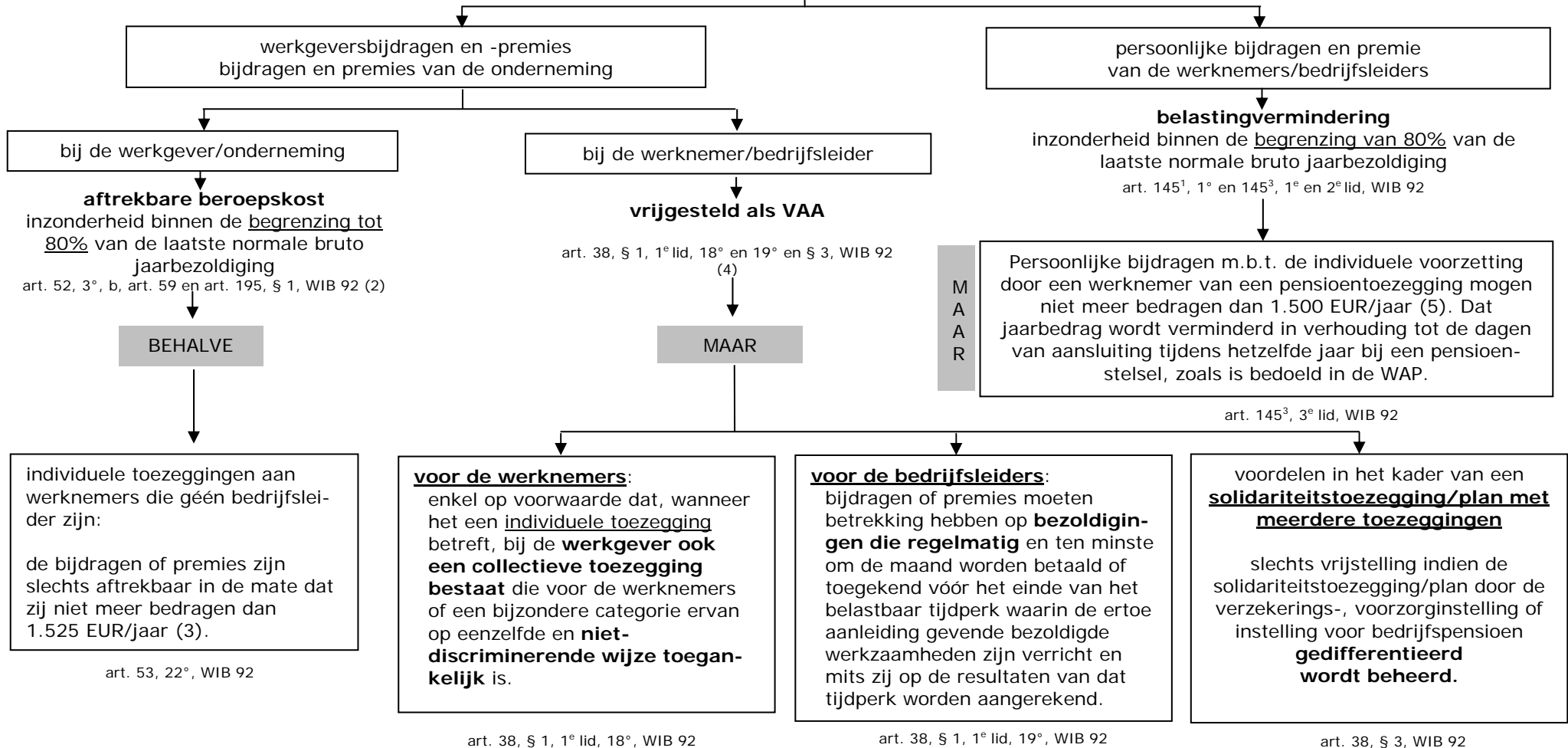
Voor de Administrateur-generaal van de fiscaliteit:
De Auditeur-generaal van financiën,

S. QUINTENS

I. Aanvullende pensioenen van werknemers en bedrijfsleiders (1)

Schema I, A

A. Fiscale behandeling van de **bijdragen**

- (1) Collectieve of individuele aanvullende pensioentoezeggingen of -overeenkomsten, met het oog op de vorming van een aanvullend pensioen (rente/kapitaal bij leven of bij overlijden).
- (2) De vanaf 1.1.2013 betaalde bijdragen en premies kunnen slechts als beroepskost in aanmerking worden genomen wanneer is voldaan aan de aangifteverplichting aan de gegevensbank "Opbouw aanvullende pensioenen" (Sigedis) zoals is bedoeld in artikel 59, § 1, 5°, WIB 92.
- (3) Artikel 53, 22°, WIB 92, is van toepassing op premies of bijdragen die zijn betaald in uitvoering van individuele toezeggingen die zijn gesloten vanaf 1.1.2004. Basisbedrag 1.525 EUR - geïndexeerd bedrag aj. 2013: 2.230 EUR.
- (4) Artikel 38, § 1, 1° lid, 18° en 19°, WIB 92, is van toepassing op:
"- wat de collectieve pensioentoezeggingen betreft: de vanaf 1.1.2004 betaalde premies of bijdragen;
"- wat de individuele pensioentoezeggingen betreft: de premies of bijdragen in uitvoering van een vanaf 1.1.2004 gesloten individuele pensioentoezegging.
- (5) Basisbedrag: 1.500 EUR - geïndexeerd bedrag aj. 2013: 2.200 EUR.

B. Fiscale behandeling van de **uitkeringen** van aanvullende pensioenen:
belastbare basis

bij de werkgever/onderneming

aftrekbare beroepskost

art. 52, 5° en 60, WIB 92 (1)

Opmerking:

Wanneer kapitalen en afkoopwaarden die zijn gevormd door in artikel 52, 7°bis, of in artikel 145¹, 1°, WIB 92, vermelde persoonlijke bijdragen, door werkgeversbijdragen of door bijdragen van de onderneming worden overgedragen naar een **soortgelijke pensioentoezegging of -overeenkomst**, kan die overdracht niet als een betaling of toekenning worden aangemerkt, onverminderd het recht van belastingheffing bij de latere betaling of toekenning door de instellingen of ondernemingen aan de begunstigde.

Artikel 364ter, WIB 92

Als de op het einde van het laatste boekjaar met afsluitdatum vóór 1.1.2012 bestaande aanvullende pensioenkapitalen die door middel van voorzieningen zijn gevormd worden overgedragen naar een verzekeringsonderneming, een voorzorgsinstelling of een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, dan wordt die verrichting niet als de betaling of de toekenning van een pensioen aangemerkt, zelfs als die overdracht geschiedt op verzoek van de begunstigde, onverminderd het recht van belastingheffing bij de latere betaling of toekenning door de instellingen of ondernemingen aan de begunstigde.

Voorgaande bepaling is niet van toepassing bij de overdracht van een kapitaal:

- dat is gevormd ter uitvoering van een individuele pensioentoezegging die vanaf 1.1.2004 is gedaan aan een andere begunstigde dan een in artikel 32, eerste lid, 1°, WIB 92, bedoelde bedrijfsleider die is tewerkgesteld buiten een arbeidsovereenkomst;
- naar een buiten de EER gevestigde verzekeringsonderneming, voorzorgsinstelling of instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

Artikel 515septies, WIB 92 - Zoals het van toepassing is op de **kapitalen die vanaf 1.1.2012 worden overgedragen**

Als de kapitalen en afkoopwaarden die zijn gevormd door middel van premies van levensverzekeringsovereenkomsten die in het voordeel van een werkgever of een rechtspersoon zijn gesloten met het oog op de financiering van individuele aanvullende pensioentoezeggingen inzake rust- en/of overlevingspensioen die zijn gedaan aan een werknemer of bedrijfsleider op wiens hoofd de levensverzekeringsovereenkomst werd gesloten door de verzekeringsonderneming, voorzorgsinstelling of instelling voor bedrijfspensioenvoorziening bij dewelke ze zijn gevormd, worden overgedragen teneinde ze te bestemmen voor de uitvoering van de voormelde aanvullende pensioentoezegging, uitsluitend in het voordeel van de werknemer of bedrijfsleider op wiens hoofd het contract werd gesloten, wordt, voor zover is voldaan aan de in artikel 515novies, WIB 92 vermelde voorwaarden, die verrichting niet als een betaling of toekenning van een pensioen aangemerkt, zelfs als die overdracht op verzoek van de werknemer of bedrijfsleider geschiedt, onverminderd het recht van belastingheffing bij latere betaling of toekenning door de instellingen of ondernemingen aan de werknemer of bedrijfsleider of zijn rechthebbenden.

De toewijzing van de hoedanigheid van begunstigde van het levensverzekeringscontract, uitsluitend in het voordeel van de verzekerde werknemer of bedrijfsleider, wordt met een overdracht van kapitalen of afkoopwaarden gelijkgesteld.

Voorgaande bepaling is niet van toepassing bij overdracht van het kapitaal of de afkoopwaarde naar een buiten de EER gevestigde verzekeringsonderneming, voorzorgsinstelling of instelling voor bedrijfspensioenvoorzieningen.

Artikel 515novies, WIB 92 - van toepassing op de **kapitalen die vanaf 1.7.2012 worden overgedragen**

bij de werknemer/bedrijfsleider

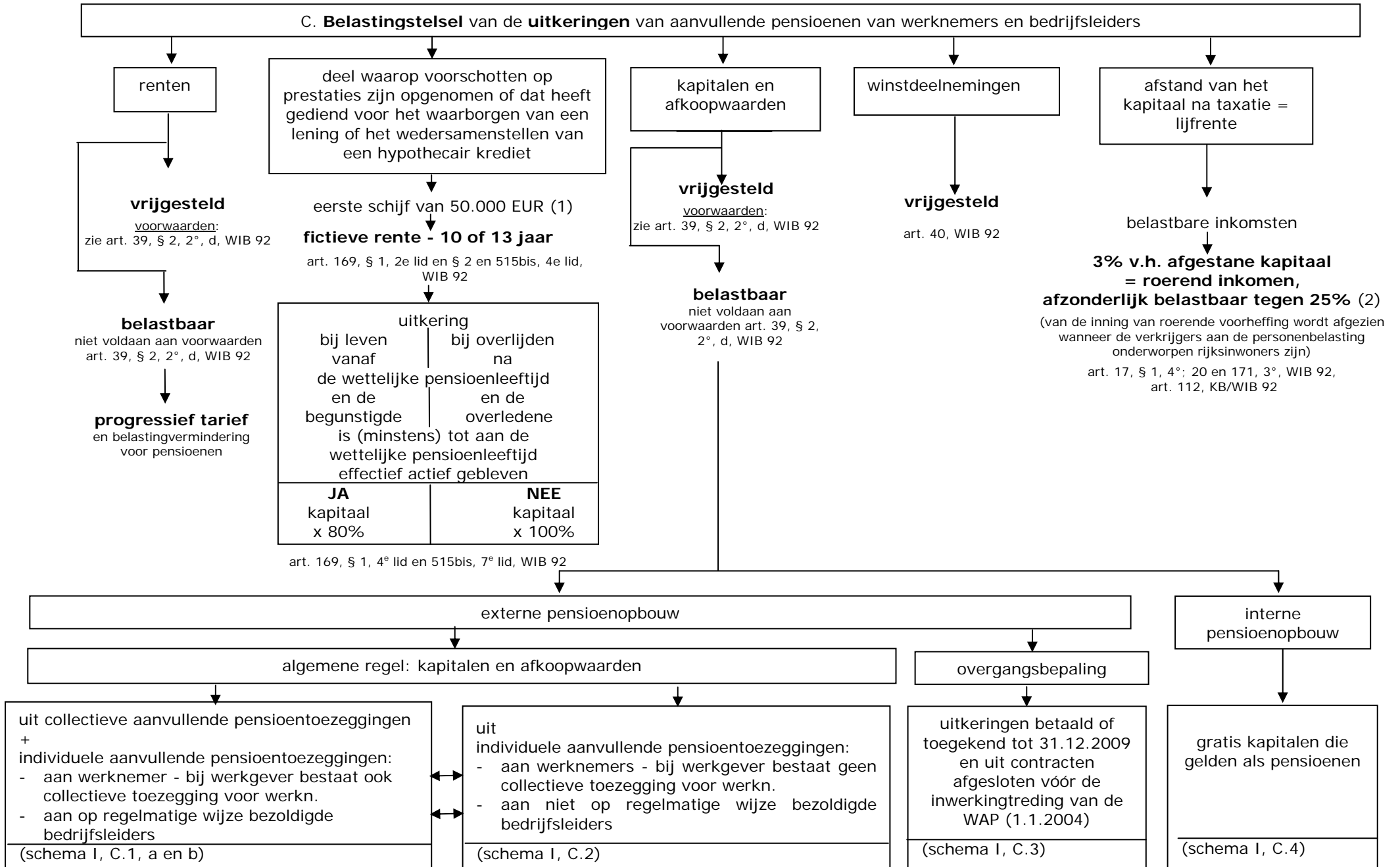
princiële belastbaarheid:

art. 34, § 1, 1° of 2°, WIB 92

toepasselijk belastingstelsel
van de pensioenen al dan niet
gevormd met bijdragen of
premies

Zie schema I, C tot I, C.4

(1) De vanaf 1.1.2013 betaalde of toegekende pensioenen, renten en toelagen kunnen slechts als beroepskost worden aangemerkt indien is voldaan aan de aangifteverplichting aan de gegevensbank "Opbouw aanvullende pensioenen" (Sigedis) zoals is vermeld in artikel 60, WIB 92.

(1) Niet-geïndexeerd bedrag; geïndexeerd bedrag aj. 2013: 73.190 EUR.

(2) 15% voor de vóór 1.1.2013 toegekende of betaalbaar gestelde inkomsten (art. 171, 2°bis, WIB 92 zoals het bestond alvorens te zijn vervangen bij art. 80 van de Programmawet van 27 december 2012 (BS 31.12.2012, tweede editie)).

I, C.1.a. externe pensioenopbouw: kapitalen en afkoopwaarden die **vóór 1.7.2013 worden betaald of toegekend**

uit **collectieve aanvullende pensioentoezeggingen** gesloten vanaf 1.1.2004 (of vóór 1.1.2004 voor uitkeringen die na 31.12.2009 zijn betaald of toegekend)

+

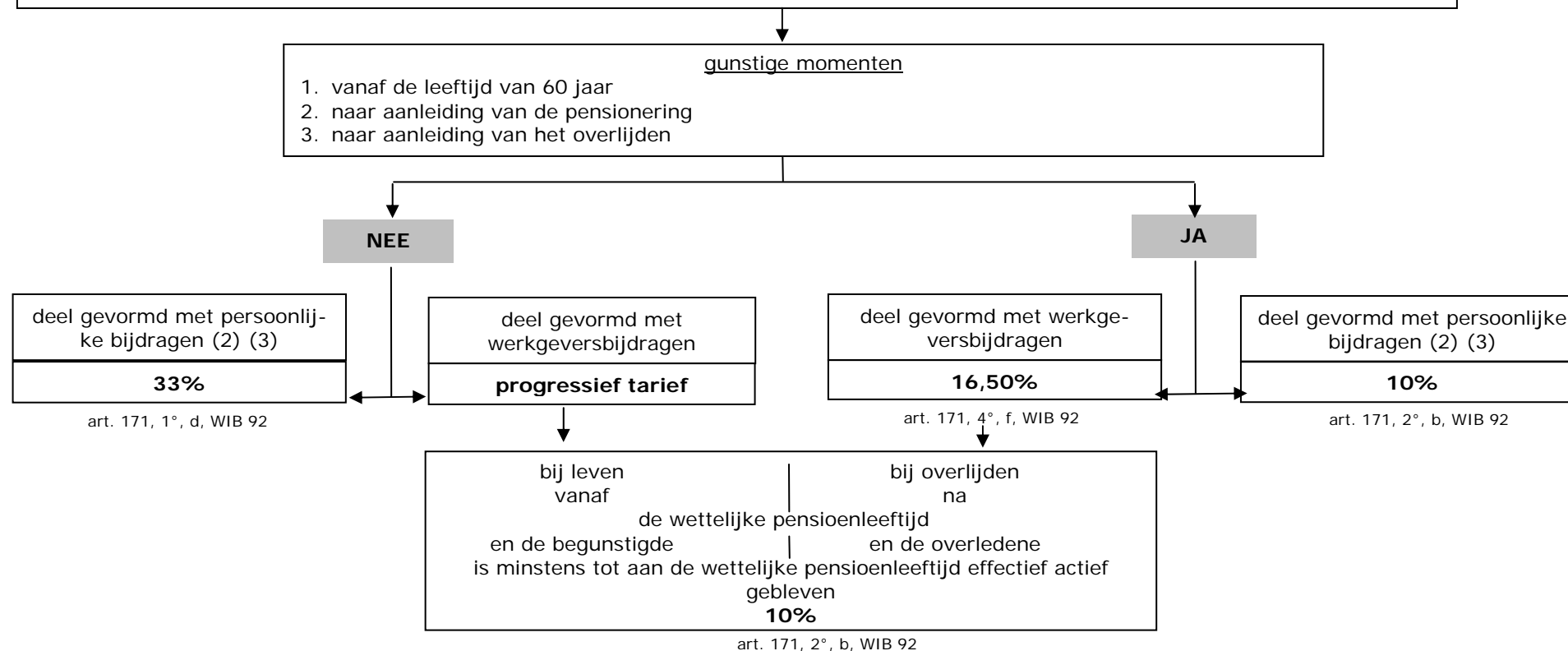
individuele aanvullende pensioentoezeggingen (1)

aan werknemers

bij de werkgever bestaat tijdens de looptijd van de pensioentoezegging een collectieve pensioentoezegging voor de werknemers

aan bedrijfsleiders

waarbij de bedrijfsleider gedurende de looptijd van die individuele pensioentoezegging bezoldigingen heeft gekregen die beantwoorden aan de voorwaarden van artikel 195, § 1, tweede lid, WIB 92

(1) Occasionele, niet-stelselmatige pensioentoezegging ten gunste van één werknemer en/of zijn rechthebbenden (artikel 3, § 1, 4°, WAP).

Merk op: indien vóór 1.1.2004 gesloten: premies zijn belastbaar VAA.

(2) Het deel van de kapitalen en afkoopwaarden dat is gevormd door middel van vóór 1.1.1993 gestorte bijdragen worden, naar gelang zij op een gunstig of ongunstig tijdstip zijn uitgekeerd, belast tegen 16,5% of tegen de progressieve aanslagvoeten (art. 515bis, vijfde lid, WIB 92).

(3) Met inbegrip van persoonlijke bijdragen en premies voor de vorming van een aanvullend pensioen wanneer die bijdragen zijn gedaan in het kader van een individuele voortzetting van een pensioentoezegging.

I, C.1.b. externe pensioenopbouw: kapitalen en afkoopwaarden die **vanaf 1.7.2013 worden betaald of toegekend**

uit **collectieve aanvullende pensioentoezeggingen**

+

individuele aanvullende pensioentoezeggingen (1)

aan werknemers

bij de werkgever bestaat tijdens de looptijd van de pensioentoezegging een collectieve pensioentoezegging voor de werknemers

aan bedrijfsleiders

waarbij de bedrijfsleider gedurende de looptijd van die individuele pensioentoezegging bezoldigingen heeft gekregen die beantwoorden aan de voorwaarden van artikel 195, § 1, tweede lid, WIB 92

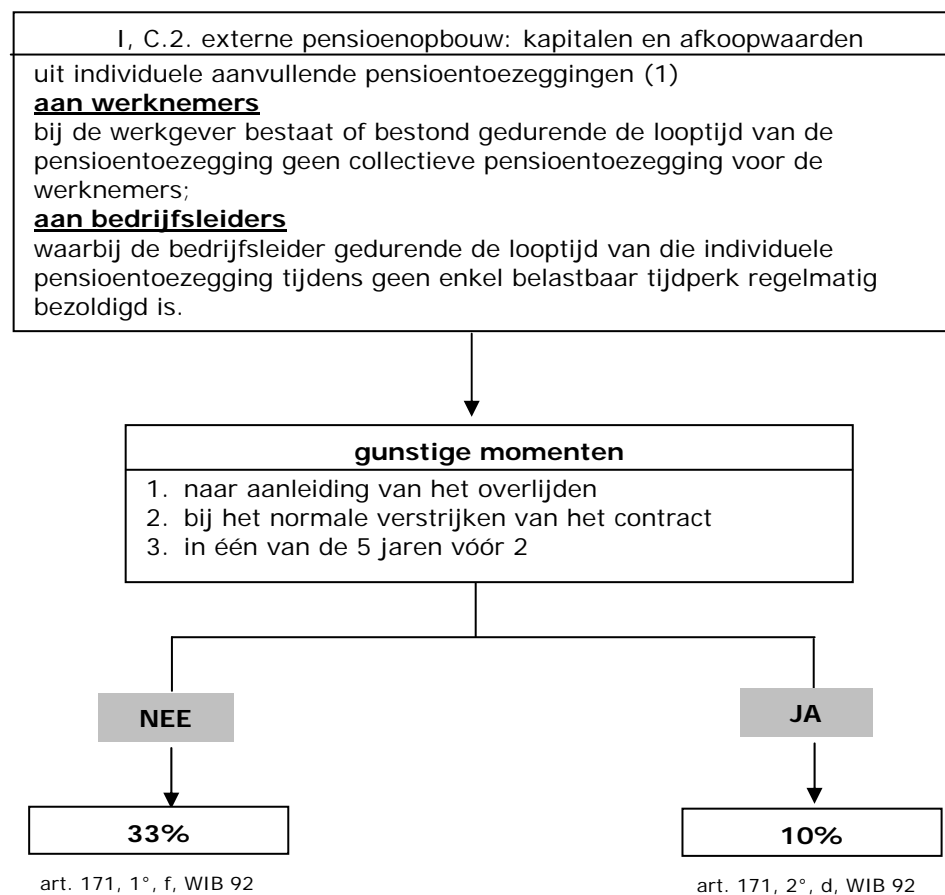
deel gevormd met werkgeversbijdragen

1. bij leven ten vroegste uitgekeerd bij het bereiken van de wettelijke pensioenleeftijd (2) aan de begunstigde die minstens tot aan die leeftijd effectief actief is gebleven	1. naar aanleiding van het overlijden 2. naar aanleiding van de pensionering (3) (andere dan pensionering als bedoeld in art. 27, § 3, WAP van 28.4.2003) 3. vanaf de leeftijd van 62 jaar	bij leven op de leeftijd van 61 jaar (4)	1. bij leven aan de werknemer of bedrijfsleider op de leeftijd van 60 jaar 2. bij leven aan de werknemer naar aanleiding van de pensionering als bedoeld in art. 27, § 3, WAP van 28.4.2003 (5) en vóór 61 jaar	andere omstandigheden
10%	16,50%	18%	20%	Progressief tarief
art. 171, 2°, b, WIB 92	art. 171, 4°, f, WIB 92	art. 171, 2°quater, WIB 92	art. 171, 3°bis, WIB 92	

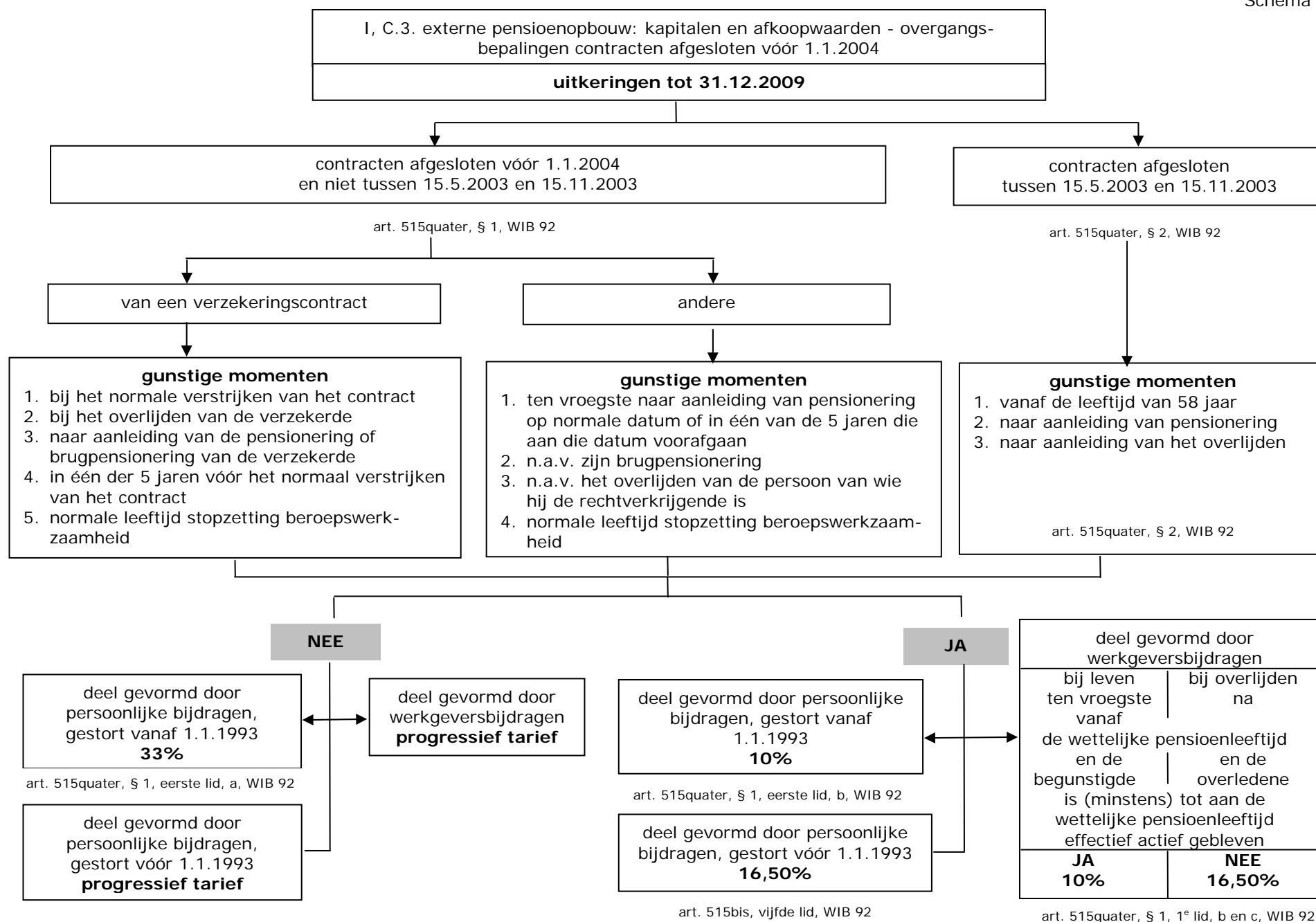
deel gevormd met persoonlijke bijdragen (6) (7)

Uitkeringen in één van de in art. 171, 4°, f; 2°quater of 3°bis, WIB 92, bedoelde omstandigheden				Andere
10%				33%
Art. 171, 2°, b, WIB 92				art. 171, 1°, d, WIB 92

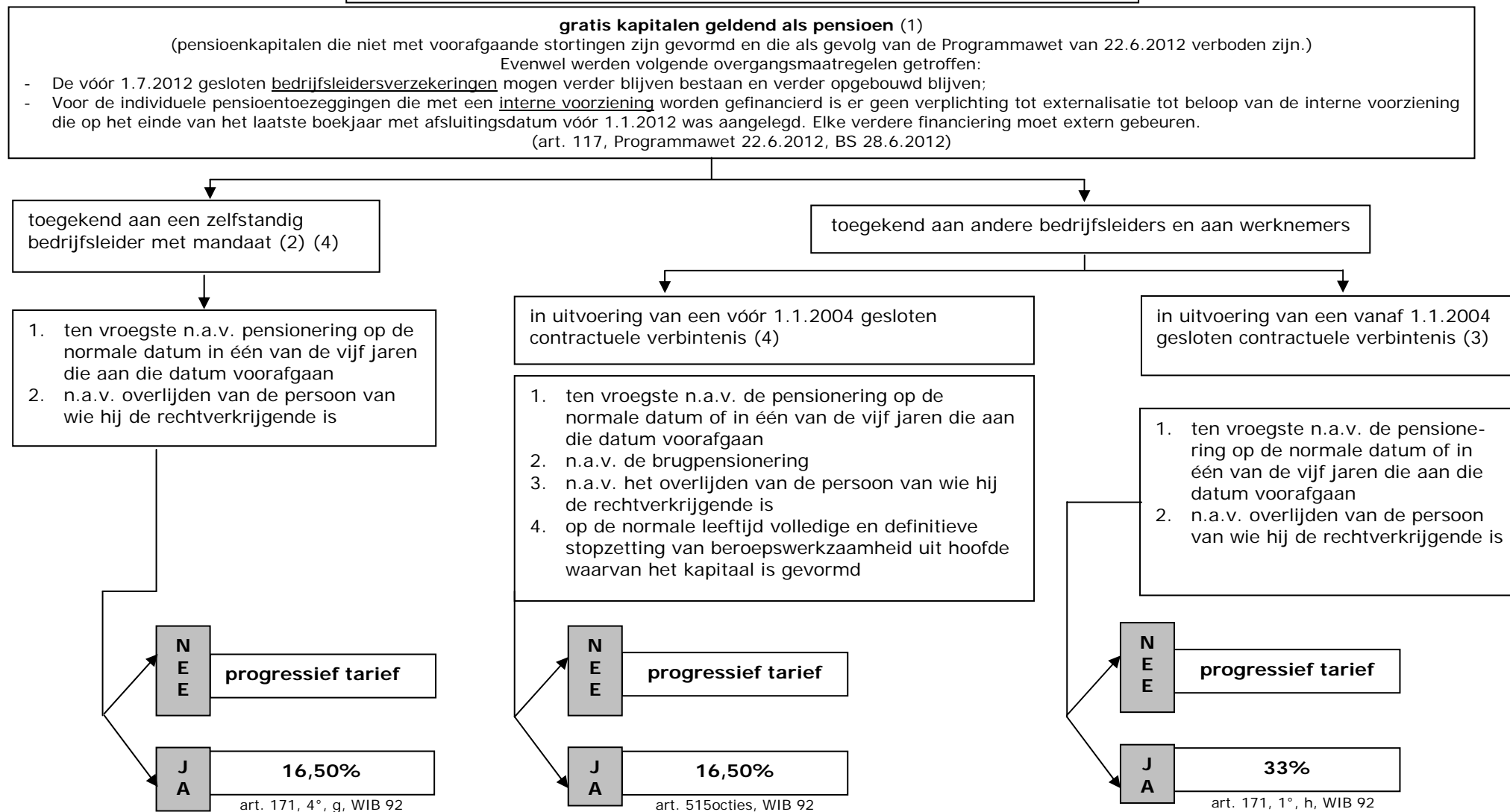
- (1) Occasionele, niet-stelselmatige pensioentoezegging ten gunste van één werknemer en/of zijn rechthebbenden (artikel 3, § 1, 4°, WAP).
Merk op: indien vóór 1.1.2004 gesloten: premies zijn belastbaar VAA.
- (2) In België is de wettelijke pensioenleeftijd voor alle pensioenen die aanvangen vanaf 1.1.2009, behoudens voor specifieke arbeidssectoren, gelijk aan 65 jaar, zowel voor mannen als voor vrouwen.
- (3) In de zin van artikel 27, § 1, WAP: pensionering of vervroegde pensionering (Kamer, Doc. 50, 1340/001, blz. 54).
- (4) De verhoging van het belastingtarief tot 18% of 20% ligt in de lijn van de verhoging van de minimale pensioenleeftijd (vervroegde pensionering) tot 62 jaar en is dus slechts van toepassing wanneer de kapitalen en afkoopwaarden vóór die minimale leeftijd worden betaald of toegekend.
- (5) Voor de betaalde sportbeoefenaar, bedoeld bij de wet van 24 februari 1978, wordt het ogenblik van zijn pensionering vastgesteld op het ogenblik van de stopzetting van de onderwerping van die sportbeoefenaar aan voormelde wet van 24 februari 1978. Dit ogenblik kan ten vroegste worden vastgesteld op de eerste dag van de maand die volgt op deze waarin de sportbeoefenaar de leeftijd van 35 jaar bereikt en hij zijn sportieve beroepswerkzaamheid definitief en volledig stopzet.
- (6) Het deel van de kapitalen en afkoopwaarden dat is gevormd door middel van vóór 1.1.1993 gestorte bijdragen wordt, naar gelang het op een gunstig of ongunstig tijdstip is uitgekeerd, belast tegen 16,5% of tegen de progressieve aanslagvoeten (art. 515bis, vijfde lid, WIB 92).
- (7) Met inbegrip van persoonlijke bijdragen en premies voor de vorming van een aanvullend pensioen wanneer die bijdragen zijn gedaan in het kader van een individuele voortzetting van een pensioentoezegging.

(1) Indien vóór 1.1.2004 gesloten: de premies zijn belastbaar als voordeel van alle aard.

I, C.4. interne pensioenopbouw

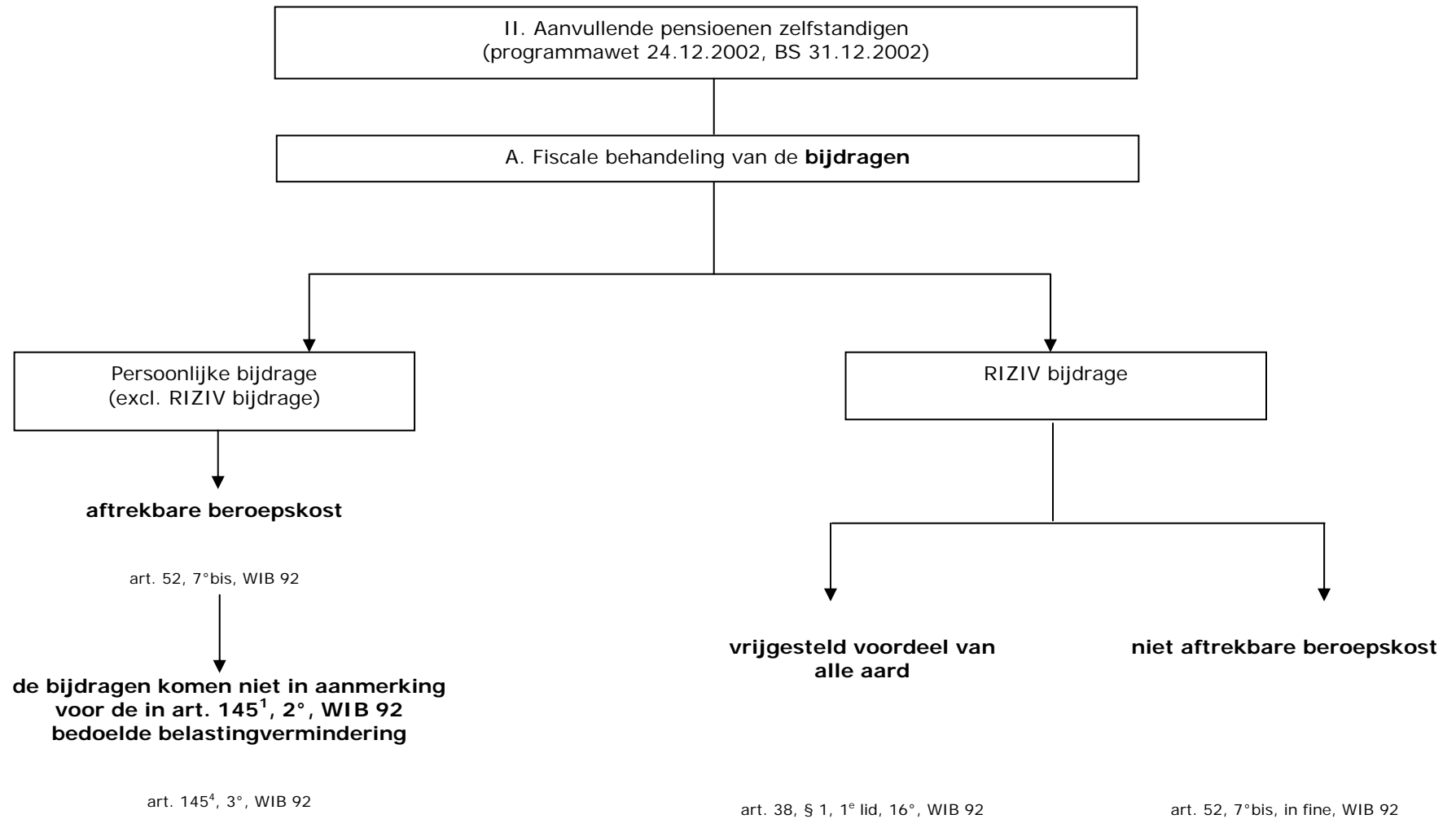
(1) Onder "gratis kapitalen" worden de kapitalen geldend als pensioen bedoeld die niet zijn gevormd door middel van voorafgaande stortingen.

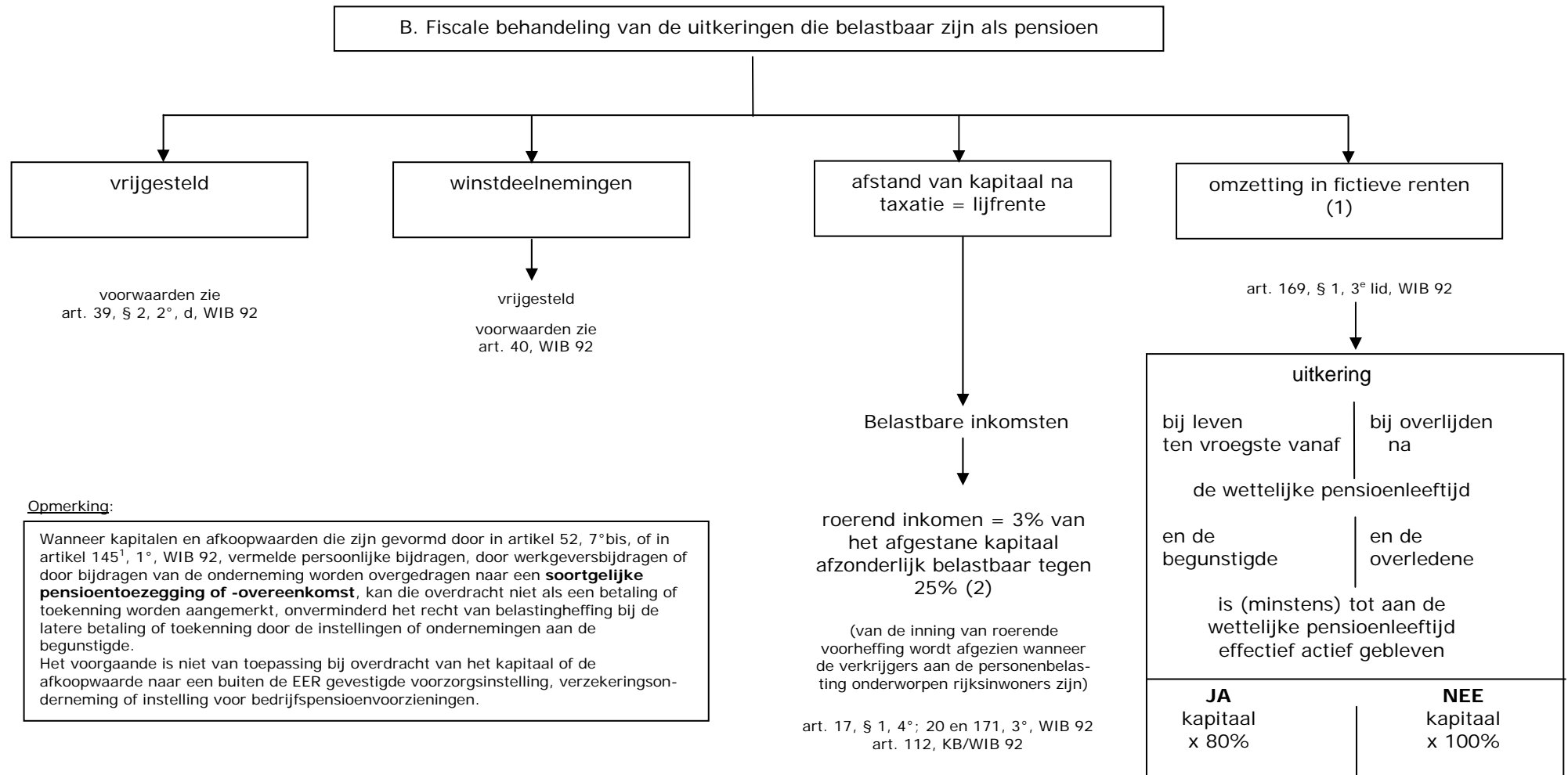
Daartoe behoren bijvoorbeeld de door de werkgever of onderneming betaalde kapitalen die zijn gevormd door middel van een interne provisie of een bedrijfsleidersverzekering.

(2) Zijn bedoeld: de in artikel 32, eerste lid, 1°, WIB 92, bedoelde bedrijfsleiders, zoals inzonderheid de natuurlijke personen die in een vennootschap een opdracht als bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of soortgelijke functies uitoefenen en die zijn bedoeld in art. 3, § 1, vierde lid, van het koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen (cfr. art. 66, B, WAP).

(3) Dergelijke toezeggingen zijn in strijd met de sociale bepalingen van de WAP.

(4) De art. 52, 3°, b, en 195, § 2, WIB 92, zoals ze voor de WAP bestonden blijven van toepassing op levensverzekeringspremies met betrekking tot vóór 1.1.2004 gesloten bedrijfsleidersverzekeringen (art. 515quinquies, WIB 92).

Opmerking:

Wanneer kapitalen en afkoopwaarden die zijn gevormd door in artikel 52, 7°bis, of in artikel 145¹, 1°, WIB 92, vermelde persoonlijke bijdragen, door werkgeversbijdragen of door bijdragen van de onderneming worden overgedragen naar een **soortgelijke pensioentoezegging of -overeenkomst**, kan die overdracht niet als een betaling of toekenning worden aangemerkt, onverminderd het recht van belastingheffing bij de latere betaling of toekenning door de instellingen of ondernemingen aan de begunstigde.

Het voorgaande is niet van toepassing bij overdracht van het kapitaal of de afkoopwaarde naar een buiten de EER gevestigde verzorgingsinstelling, verzekeringsonderneming of instelling voor bedrijfspensioenvoorzieningen.

- (1) Kapitalen die worden vereffend bij het normaal verstrijken van het contract of bij het overlijden van de verzekerde en afkoopwaarden die worden vereffend in een der vijf jaren die aan het normaal verstrijken van het contract voorafgaan. Art. 49, § 1, VAPZ verbiedt, behalve voor voorschotten op prestaties of in pandgevingen in de gevallen bedoeld in § 2 van dat artikel en voor de overdracht van reserves naar een andere pensioeninstelling, de afkoop vóór 60 jaar of vóór pensionering.
- (2) 15% voor de vóór 1.1.2013 toegekende of betaalbaar gestelde inkomsten (art. 171, 2°bis, WIB 92 zoals het bestond alvorens te zijn vervangen bij art. 80 van de Programmawet van 27 december 2012 (BS 31.12.2012, tweede editie)).